

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3714

Vragen van het lid **Lodders** (VVD) aan de Staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit en Belastingdienst) en de Minister van Financiën over *FATCA en de Accidental Americans* (ingezonden 27 juli 2020).

Mededeling van Minister **Hoekstra** (Minister van Financiën), mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst (ontvangen 12 augustus 2020).

Vraag 1

Herinnert u zich de beantwoording van de schriftelijke vragen van de leden Omtzigt, Van Weyenberg en Lodders over banken die op grond van de FATCA-wetgeving financiële dienstverlening weigeren aan Nederlanders met (ook) de Amerikaanse nationaliteit? ¹

Vraag 2

Deelt u de mening dat de banken zich rond de situatie van de Accidental Americans enigszins in een spagaat moeten begeven met aan de ene kant de angst voor Amerikaanse sancties en aan de andere kant de verplichting tot het verstrekken van een rekeningnummer en/of het openhouden van een rekening volgens de Nederlandse richtlijn betaalrekeningen, Europese regelgeving en de opstelling van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB)? Deelt u de mening dat deze spagaat voor banken, maar ook voor de Accidental Americans een onwerkbaar situatie is? Wat zijn de vorderingen en op welke manier blijft u zich in internationaal verband inzetten voor een oplossing die voor zowel de banken als voor de Accidental Americans met en zonder een US Taxpayers Identification Number (TIN) uitvoerbaar is?

Vraag 3

Herinnert u zich dat u in uw antwoord van 19 maart 2020 op bovengenoemde Kamervragen van de leden Omtzigt, van Weyenberg en Lodders schreef dat *«nog in geen van deze gevallen daadwerkelijk is overgegaan tot sluiting, blokkering of bevrozing van de rekening. De Nederlandse banken dringen daarbij al geruime tijd aan op het aanleveren van een TIN en wijzen op de eventuele consequenties bij uitblijven»* en dat *«Het enkel ontbreken van een TIN in combinatie met de nationaliteit van een persoon op zichzelf niet kan*

¹ Tweede Kamer 2019/2020, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 2158

leiden tot het oordeel van een bank om het openen van een bankrekening te weigeren dan wel een bestaande rekening te beëindigen wegens het niet voldoen aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) ten aanzien van integere bedrijfsvoering of wegens het niet voldoen aan de eisen van de Wwft?»?

Vraag 4

Hoe verklaart u de geciteerde beantwoording en de tegenstrijdige berichtgeving van de Nederlandse Accidental Americans Groep en de Americans Overseas dat verschillende banken rekeningen van Nederlanders met ook een Amerikaanse nationaliteit reeds hebben bevroren of zelfs hebben geblokkeerd?²

Vraag 5

Is bij u bekend dat verschillende banken reeds tegenrekeningen van Accidental Americans hebben opgezegd vanwege het ontbreken van een Social Security Number (SSN) of een TIN? Bent u bekend met het feit dat banken in brieven naar klanten letterlijk schrijven dat *«wij geen Amerikaanse belastingplichtige klanten kunnen behouden»* en *«Dat betekent dat we de relatie gaan beëindigen en uw rekening gaan stopzetten»*? Kunt u een uitgebreide reactie geven, en daarbij toelichten of banken hiertoe bevoegd zijn?

Vraag 6

Is bij u bekend dat banken in officiële brieven tevens dreigen met het opzeggen van bankrekeningen van individuen alleen op basis van het niet invullen van een formulier met hun persoonlijke Amerikaanse belastingstatus? Bent u bekend met het feit dat banken in brieven naar klanten letterlijk schrijven dat zij *«zich het recht voorbehouden om uw bankrekeningen alsnog te beëindigen, wanneer u drie maanden na dagtekening van deze brief uw klacht niet heeft aangebracht bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KIFID)»*? Kunt u een uitgebreide reactie geven?

Vraag 7

Is bij u bekend dat er zelfs bankrekeningen van Accidental Americans met een SSN/TIN wordt opgezegd, omdat de bank niet kan voldoen aan *«speciale eisen van de IRS»* en *«daardoor helaas geen Amerikaanse belastingplichtige klanten kunnen behouden»*? Kunt u toelichten wat deze «speciale eisen» zijn? Welke Nederlandse banken kunnen niet aan deze speciale eisen voldoen, wat zijn de gevolgen voor Accidental Americans die een bankrekeningnummer hebben bij deze bank?

Vraag 8

Deelt u de mening dat het stopzetten van rekeningen, het weigeren om een betaalrekening te openen of het dreigen van banken tot het stopzetten van de bankrekening alleen op basis van het niet kunnen overleggen van een SSN moreel onjuist is, gezien het tegenwoordige belang van een werkzame bankrekening? Hoe rijmt u de actie en de dreigementen tot stopzetten bankrekening met uw antwoorden geciteerd onder vraag 3? Wat kunt u doen om de rechten van deze belastingbetalers beter te beschermen?

Vraag 9

Welke rol ziet u in deze casus weggelegd voor de DNB en de AFM, zeker gezien de reactie van beide dat banken niet kunnen weigeren om een betaalrekening te openen, dan wel geopend te houden, vanwege alleen het feit dat een Accidental American geen SSN of TIN verstrekt? Zijn de DNB en/of AFM al overgegaan tot maatregelen? Zo ja, welke? Zo nee, kunt u dat verklaren in het licht van voorgaande vragen?

² Zie de reactie van de Nederlandse Accidental Americans Groep op beantwoording schriftelijke vragen Omtzigt, Van Weyenberg en Ladders over banken die op grond van de FATCA-wetgeving financiële dienstverlening weigeren aan Nederlanders met (ook) de Amerikaanse nationaliteit d.d. 19 maart 2020; Kamerstuk 2020D11693, Brief onderhands toegestuurd

Vraag 10

Bent u bekend met het antwoord van de Europese Commissie dat «*The bilateral agreements between EU Member States and the United States (US) implementing the Foreign Accounts Tax Compliance Act (FATCA) are not within the remit of the commission unless they breach EU-law. To date, there is no evidence of any such breach*». Rijmt het blokkeren van bankrekeningen vanwege het ontbreken van een TIN/SSN met de Europese richtlijnen over bankrekeningen? Zo ja, graag een toelichting. Zo nee, hoe verklaart u het citaat van de Europese Commissie?³

Vraag 11

Hoeveel zaken van Accidental Americans tegen banken lopen er nu bij het Kifid? Hoeveel zaken heeft het Kifid inmiddels afgerond en wat waren de uitkomsten in deze zaken?

Vraag 12

Zijn er heldere afspraken en kaders tussen de Nederlandse overheid, de IRS en de banken over de vraag wanneer banken voldoende inspanning hebben geleverd om aan de vereisten te voldoen op basis waarvan zij niet op de zwarte lijst terecht komen? Zo ja, welke afspraken en kaders? Zo nee, waarom niet? Hoe wordt gewaarborgd dat het besluit tot opzegging of blokkering van de bankrekening en de vereisten toetsbaar en verifieerbaar zijn? Wanneer heeft de bank volgens de IRS voldaan aan de complianceplicht?

Vraag 13

Is u bekend hoeveel Nederlanders met een Amerikaanse nationaliteit en een saldo boven het drempelbedrag van 50.000 dollar inmiddels nog geen TIN hebben aangeleverd, waarom deze mensen dat nog niet hebben gedaan, en of zij voornemens zijn dit alsnog te doen?

Vraag 14

Waarom is in de IGA een drempelbedrag afgesproken van 50.000 dollar? Op welke manier of op welk moment in het jaar wordt getoetst of een Accidental American boven of onder het bedrag van 50.000 euro zit? Hoe ziet de rapportageverplichting eruit? Met welke reden hebben verschillende banken aangegeven het gebruik van het drempelbedrag het komende jaar te heroverwegen, zoals u meldde in de antwoorden op de eerdere Kamervragen?

Vraag 15

Op welke situaties doelde u toen u in de eerdere antwoorden schreef dat «*Het Verdrag echter niet alle mogelijke situaties die als dubbele belasting kunnen worden ervaren afdekt*»? Hoe wordt voorkomen dat mensen dubbel belasting moeten betalen?

Vraag 16

Herinnert u zich dat u schreef dat het afstand doen van de Amerikaanse nationaliteit 2.350 dollar kost exclusief mogelijke fiscale hulp van experts in Amerikaanse belastingen en dat het aanvragen van een TIN een complexe en soms tijdrovende zaak is waarbij de Accidental American jaarlijks belastingaangifte in de VS moet doen⁴

Vraag 17

Deelt u de mening dat het Ministerie van Financiën Nederlandse Accidental Americans, die óf afstand willen doen van hun Amerikaanse nationaliteit óf een TIN willen aanvragen en aanlopen tegen de in vraag 16 genoemde kosten of complexe regelgeving, hulp en expertise moet bieden? Zo ja, wanneer en op welke wijze gaat u met deze mensen in gesprek? Zo nee, waarom niet?

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-000816-ASW_EN.html

⁴ Kamerstuk 35 300 IX, nr. 4

Vraag 18

Klopt het dat het bewijs waarmee afstand wordt gedaan van de Amerikaanse nationaliteit vóór 2010 gratis was, in 2010 op 450 dollar is gezet en in 2015 naar 2.350 dollar is verhoogd? Klopt het dat de kostprijs rond de 21 dollar ligt?

Vraag 19

Deelt u de mening dat 2.350 dollar voor het bewijs waarmee afstand wordt gedaan van de Amerikaanse nationaliteit een hoog bedrag is? Bent u bekend met de brief van het Departement of the Treasury aan de DG van het EU-Tax Departement van 12 maart 2020 over de FATCA-regelgeving en de alinea over de kosten van het bewijs tot afstand van de Amerikaanse Nationaliteit? Welke stappen heeft u in internationaal verband gezet om te komen tot een verlaging van deze kosten? Wat is de huidige stand van zaken? Is voor u duidelijk hoe het bedrag van 2.350 dollar tot stand komt en wat adviseert u Accidental Americans die geen TIN/SSN willen aanvragen en geen 2.350 dollar hebben om de aanvraag tot opzeggen Amerikaanse nationaliteit te bekostigen?⁵

Vraag 20

Wat zijn de gevolgen voor Accidental Americans, als blijkt dat zij niet tijdig aan de vereiste administratieve verplichtingen tot opzegging kunnen voldoen, nadat zij een tijdelijk bewijs hebben verkregen om de bank te laten zien dat de opzegging van de Amerikaanse nationaliteit in gang is gezet?

Vraag 21

Heeft een gesprek met andere EU-lidstaten en de vertegenwoordigers van banken, waarnaar u verwees in de antwoorden op de eerdere schriftelijke vragen van de leden Omtzigt, Van Weyenberg en Lodders al plaatsgevonden? Zo ja, kunt u een uitgebreide toelichting op het gesprek geven? Zo nee, wanneer gaat dit plaatsvinden, met welke andere Europese landen heeft u hierover contact en wat is de Nederlandse inzet?

Vraag 22

In hoeverre heeft u overleg met andere (EU-lid)staten, die ook (in steeds grotere mate) met deze problematiek te maken hebben, zoals Frankrijk en Duitsland en een niet EU-lid als het Verenigd Koninkrijk? Wat is de inzet van deze landen in de bilaterale overleggen met de VS?

Mededeling

Hierbij bericht ik u, mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, dat de door het lid Lodders (VVD) gestelde schriftelijke vragen over FATCA en de Accidental Americans (ingezonden op 27 juli 2020) niet binnen de door u gestelde termijn kunnen worden beantwoord, omdat voor de beantwoording nadere afstemming vereist is. Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.

⁵ <https://americansoverseas.org/nl/antwoord-amerikaanse-overheid/>, Brief onderhands toege-stuurd